

Az előterjesztés elkészítésében közreműködött:
dr. Szabó Ildikó irodavezető,
Dudásné Csikós Ágnes osztályvezető

...../2013.

Tájékoztató

Hatvan város védőnői szolgálatainak 2012. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2013. évi munkatervében az októberi ülés napirendi pontjai között szerepel Hatvan város védőnői szolgálatainak 2012. évi tevékenységéről szóló tájékoztató megtárgyalása.

A Heves Megyei Kormányhivatal Hatvani Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete elkészítette a tájékoztatót Hatvan város védőnői szolgálatainak 2012. évi tevékenységéről, ami a tájékoztató mellékletét képezi.

A védőnők a jogszabályban meghatározott jelentési kötelezettségüknek időben eleget tesznek, alapnyilvántartásokat, dokumentációkat pontosan, naprakészen vezetnek. A védőnői szolgálat dolgozói rendszeresen részt vesznek városi, térségi szintű egészségnapok, szűrési programok szervezésében, lebonyolításában. A Magyar Védőnők Egyesülete hatvani szakosztálya a védőnők számára több, sikeres megyei szintű továbbképzést szervezett.

A területi és az iskolai védőnők szakfelügyeletét a kistérségi vezető védőnő gyakorolja, napi munkakapcsolatban van a védőnők munkáltatóival, a házi gyermekorvosokkal, valamint a kórházban dolgozó szülész-nőgyógyász szakorvosokkal. A tájékoztató a tárgyi és a személyi feltételekre is kiterjed.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatót szíveskedjék tudomásul venni.

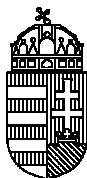
Hatvan, 2013. október 17.

Lestyán Balázs
egészségügyi tanácsnok

Látta:

dr. Szikszai Márta
jegyző

HEVES MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
HATVANI JÁRÁSI HIVATAL JÁRÁSI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI INTÉZETE

Iktatószám: HE-05R/01014/2013

Ügyintéző: Harkány Lászlóné

TÁJÉKOZTATÓ

Hatvan város védőnői szolgálatainak 2012. évi tevékenységéről

A helyi önkormányzatokról szóló **1990. évi LXV. tv.**, valamint az egészségügyről szóló **1997. évi CLIV. tv.** kötelező feladatként jelölik meg a települési önkormányzatok számára az egészségügyi alapellátás biztosítását a lakosság részére.

Tájékoztatónk a városunkban működő védőnői szolgálatok tevékenységéről számol be, melyek szakmai felügyeletét a kistérségi vezető védőnő gyakorolja. Fő céljai közreműködni az egységes, esély-egyenlő védőnői ellátás megvalósításában, minőségének fejlesztésében, meghatározni az elérendő célokat, szakmai feladatokat, segítséget nyújtani a védőnői feladatok eredményes végrehajtásához, kijelölni az oktató védőnőket, együttműködni a védőnői kapcsolatrendszer tagjaival, javaslatot tenni szükség esetén a védőnői állások létesítésére, körzetek kialakítására, a kiemelkedő munkát végző védőnők kitüntetésére, jutalmazására.

A vezető védőnői feladatok ellátásának módszere a munkaértekezlet, a szakmai felügyeleti ellenőrzés, a szakmai látogatás.

A védőnői szolgálat ellátási területei: területi védőnői és iskola-egészségügyi (iskola védőnői) ellátás. A feladatok ellátása szakmai protokollok, jogszabályok alapján történik.

Legfontosabb jogszabályok a védőnői tevékenység ellátásával kapcsolatban:

- **A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény,**
- **Az egészségről szóló 1997. évi CLIV. törvény,**
- **49/2004.(V. 21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról,**
- **33/1992.(XII. 23.) NM rendelet a terhesgondozásról,**
- **26/1997.(IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról,**
- **A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény**
- **18/1998.(VI. 3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről;**
- **Országos Epidemiológiai Központ Módszertani levele a 2012 évi védőoltásokról**

Védőnői feladatok ellátását az egészségügyi főiskolai karon védőnői oklevelet szerzett védőnő végezhet. Védőnőt csak védőnő helyettesíthet.

A védőnői szolgálat alapfeladata, kötelezettsége és felelőssége a **primer prevenció**. A védőnői munka módszere a gondozás, a személyre szabott tanácsadás, szűrővizsgálatok végzése, egészségnevelési programokban közreműködés.

Területi védőnői ellátás főbb feladatai:

Nővédelem, ezen belül családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, anyaságra felkészítés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezése; **várandós anyák gondozása; gyermekágyas időszak gondozási feladatai; 0 – 6 éves korig a gyermekek gondozása.** Gondozási terv alapján családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, kor szerinti védőnői szűrővizsgálatok elvégzése, a szoptatás és anyatejes táplálás fokozott figyelemmel

kísérése, a fokozott gondozást igénylő gyermek és családja életviteléhez segítségnyújtás, családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltásokról, azok szervezése, nyilvántartásának vezetése; **családgondozás; egyéni és közösségi egészségfejlesztési programok szervezése, megvalósítása.**

Személyi feltételek:

Hatvanban két védőnői szolgálatban összesen 7 területi védőnő dolgozik.

I.sz. Védőnői szolgálat / Horváth M. u. 17./

Négy területi védőnő közül két fő csak körzeti védőnői feladatokat lát el, két fő pedig a körzeti munkája mellett iskolavédőnői feladatokat is ellát.

A tanácsadóban önálló védőnői tanácsadás várandósok számára heti 4 alkalommal, 0-6 éves gyermekek számára szintén heti 4 alkalommal van.

Gyermekorvossal közös tanácsadás heti 1 alkalommal történik.

II. sz. Védőnői szolgálat / Bajcsy - Zs. u. 11./

Három területi védőnő dolgozik, körzeti védőnői feladatokat látnak el. A VII. körzetben dolgozó védőnő látja el saját hatvani körzete mellett Kerekharasztban is a védőnői feladatokat.

A tanácsadóban önálló védőnői tanácsadás várandósok számára heti 3 alkalommal, 0-6 éves gyermekek számára szintén heti 3 alkalommal van.

Gyermekorvossal közös tanácsadás heti 2 alkalommal történik.

Tárgyi feltételek:

Mindkét tanácsadó rendelkezik az előírt alapfelszereléssel. Problémát jelent, hogy a védőnői szolgálatok nem rendelkeznek számítógépes védőnői programmal. A használt számítógépek gyakran hibásodnak meg, igen lassúak, gyakran bontja az internet kapcsolatot (on-line felvitt jelentések emiatt „elszállnak”, újból fel kell vinni). A védőnői tevékenység minőségének fejlesztése az adminisztrációs követelmények csökkentése érdekében szükséges valamennyi dokumentációt és adatszolgáltatást számítógépen vezetni, végezni. A GYEMSZI felé a védőnői jelentések leadása havonta on-line kötelező. Jelenleg mindkét tanácsadó igen-igen zsúfolt. **A védőnői helyiség (védőnői munkaszoba) a területi védőnők és az iskolai védőnők közös munkaszobája egyben.**

Az új-hatvani tanácsadó elrendezése nem megfelelő, a váró helyiségből a gondozottak a tanácsadó helységen keresztül közelíthetik meg a védőnői szobát. **A zsúfoltságot fokozza, hogy az általános iskolások szűrővizsgálata, kampányoltása a tanácsadóban történik, mivel sem orvosi rendelővel, sem orvosi szobával nem rendelkeznek az új-hatvani általános iskolák.**

A tanácsadók megfelelő babakocsi tárolóval nem rendelkeznek.

Az ó-hatvani tanácsadóban nincs nőgyógyászati vizsgáló ágy, mely problémát jelent, hiszen kötelező jelleggel megindul 2014 -2015 évben a védőnők által végzendő **méh-nyakszűrő program**. A tanácsadó helységben történő elhelyezés is kérdéses.

Ez alkalommal is javasolt a számítógépes állomány korszerűsítése, aktuális védőnői program telepítése, korszerűbb védőnői tanácsadók kialakítása.

Szakmai munka:

A védőnők minden év elején a saját területükre, körzetükre, az ellátott óvodákra, iskolákra részletes éves szakmai munkatervet, egészségnevelési tervet készítenek.

Mindkét szolgálat védőnői oktató védőnői feladatokat is ellát.

Jól működtetik városunkban az igen népszerű Baba Mama klubokat.

Kiemelt feladatok: az anyatejes táplálás, a szoptatás általánossá, természetessé, kizárólagossá tétele legalább a csecsemő hat hónapos koráig, az önálló védőnői szűrővizsgálatok hiánytalan elvégzése a

tanácsadóban – 1 hónapos, 2 hónapos, 6 hónapos, 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves korban, melynek eredményéről a szülő írásos tájékoztatót kap, iskolai egészségnevelés színvonalának emelése - különösen az egészséges táplálkozás, a mozgás, az egészséges életmód; a káros szenvedélyek megelőzése témákban.

A 2012. évi területi védőnői munkáról az 1. sz. melléklet tájékoztat.

Az óvodákban a védőnők nem végeznek szűrővizsgálatot, csak egészségnevelési tevékenység folyik (26/1997.(IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról, 2.- 3. számú melléklet)

Iskola – egészségügyi védőnői ellátás főbb feladatai

A tanulók **egészségügyi ellátásán** kívül egyéb iskola-egészségügyi feladatokat is ellát, környezet-egészségügy – az intézményi környezet megfelelése, közegészségügy, járványügyi feladatok, az iskolai életkorhoz kötött és kampányoltások elvégzése, dokumentálása, nevelési-oktatási intézményekben való étkeztetés ellenőrzése, szükség esetén elsősegélynyújtás, egészségnevelés, egészségügyi információk közlése a szülőkkel és a pedagógusokkal.

Az ellátott gyermekekről nyilvántartást vezetnek, külön jogszabályok szerint jelentéseket készítenek, a végzett munkát dokumentálják.

Általános iskolák

Személyi feltételek:

1. Az általános iskolák iskola védőnői feladatait / az 5.sz. általános iskolát kivéve/ **2 főállású iskolavédőnő** végzi, az 5. sz. általános iskola védőnői feladatait 2 területi védőnő végzi körzeti munkája mellett.

Főállású védőnői ellátás: 1 védőnő: Kossuth Lajos Általános Iskola, Kodály Zoltán. Általános Iskola; 1 védőnő: Szent István Általános Iskola, Új-hatvani Római Katolikus Általános Iskola, Lesznai Anna Iskola. Az orvosi feladatokat a gyermekkorozeteket ellátó házi gyermekorvosok végzik rész munkaidőben.

Tárgyi feltételek:

Az iskolai szűrések változatlanul a tanácsadóban történnek **Új-hatvanban**, mivel az általános iskolákban **az orvosi szoba kialakítása nem történt meg**.

A tanácsadók működésében ez gyakran problémát jelent az önálló védőnői tanácsadások, a szakorvosi tanácsadások időpontjaival való ütközések miatt.

Szakmai munka:

Az iskolavédőnők az iskolavezetéssel, az iskolát ellátó orvossal egyeztetett munkaterv alapján végzik iskola-egészségügyi, egészségnevelési feladataikat. A munkatervben foglaltakat, a szűrések időpontját, az egészségnevelési témát, a programot az iskola által biztosított tanórát az iskolák vezetésével egyeztetik.

Folyamatosan kiemelt iskolai egészségnevelési program az általános iskolákban:

- 5. osztály: **táplálkozási ismeretek** bővítése a tanulók körében
- 6. osztály: a **dohányzás** káros hatásairól szóló előadások tartása
- 7., 8. osztály: **káros szenvedélyek**; alkohol, drog, valamint **szerelem, szexualitás** stb. témák

Emellett minden osztályban, más témákban is történtek beszélgetések, kiscsoportos foglalkozások, előadások.

Az idei év kiemelt programja a fejtetvesség elleni védelem, tájékoztatás, felvilágosítás volt.

Az előírt osztályok védőnői **szűrővizsgálata – 6 éven felüliek esetében kétfévente, valamint a tanulók személyi higiéniájának** ellenőrzése megtörtént; **kötelező védőoltásoknál elmaradás nem volt**, rendszeres a gyógytestnevelés ellenőrzése, kapcsolattartás a szülőkkel, pedagógusokkal, személyes találkozások, illetve tantestületi ülések alkalmával.

Középiskolák

2.Ifjúság – egészségügyi szolgálat működik

Személyi feltételek:

Az ifjúság-egészségügyi tevékenységet főállású iskolaorvosok és főállású ifjúsági védőnők – 3fő - látják el.

I.sz Ifjúság-egészségügyi szolgálat: Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium– 1 főállású védőnő

II.sz. Ifjúság-egészségügyi szolgálat, ellátandó iskolák: Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola- 1 főállású védőnő; Széchenyi István Római Katolikus Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola és Grassalkovich Antal Szakközépiskola – 2 főállású védőnő

Tárgyi feltételek:

A közép fokú oktatási intézmények rendelkeznek orvosi szobával, illetve orvosi rendelővel. Az alapfelszereltség biztosított, a helyiségek kialakításánál vannak eltérések. Megfelelő váró helyiség hiányzik: Bajza Gimnázium(2013 megoldott) és Széchenyi Szakközépiskola orvosi rendelőknél.

Szakmai munka

Az iskolákban a tanulók szűrővizsgálata, valamint alkalmassági- és állapotvizsgálata megtörtént. Rendszeres az étkeztetés, a termek és egyéb kiszolgáló helyiségek ellenőrzése, valamint az egészségnevelő előadások tartása.

Az iskola-egészségügyben dolgozók tevékenységüket előzetesen egyeztetett, elkészített munkaterv alapján végezték.

A védőnők rendszeresen részt vettek tantestületi ülésen, összevont szülői értekezleten, ahol tájékoztatást adtak a tanulók egészségügyi állapotáról és az oktatási intézményben végzett iskola-egészségügyi tevékenységről.

Iskolai büfék kínálatának figyelemmel kísérése az elmúlt tanévben is folyamatos volt.

Az iskolát ellátó védőnők is rendszeresen részt vettek szakmai értekezleteken, pontszerző továbbképzéseken.

Az oktatási intézményekben végzett szűrésekről, egészségnevelésről összesített adatokat a 2. és 3.sz mellékletek tartalmazzák.

Összegezve:

A védőnők sokrétű feladataikat Hatvanban megfelelő szakmai tudással, lelkiismeretesen látják el.

A jogszabályban meghatározott jelentési kötelezettségüknek időben eleget tesznek, alapnyilvántartásokat, dokumentációkat pontosan, naprakészen vezetnek. A védőnőknek az önkormányzattal, munkáltatóval való kapcsolatuk példás. A védőnői szolgálat dolgozói rendszeresen részt vesznek városi, illetve térségi szintű egészségnapok, szűrési programok szervezésében, lebonyolításában. Említésre méltó, hogy a MAVÉ hatvani szakosztálya a védőnők számára nagyon sikeres megyei szintű továbbképzést szervezett.

A területi és az iskolai védőnők szakfelügyelete hatóságunk részéről rendszeres és igényes volt. A 2011 évről készült szöveges tájékoztatóban leírtakhoz képest, 2012. évben nem történt változás a védőnői tanácsadók és az iskola – egészségügyi rendelőknél sem.

A járási vezető védőnő - Harkány Lászlóné - a védőnők tevékenységével kapcsolatosan példás munkakapcsolatot alakított ki a védőnők munkáltatóival, a házi gyermekorvosokkal valamint a kórházban dolgozó szülész-nőgyógyász szakorvosokkal.

Ezúton is szeretném megköszönni Intézetünk járási vezető védőnőjének a tájékoztató pontos, lelkiismeretes elkészítését.

Hatvan, 2013-10-16

Dr. Éger Csaba Nándor
járási tiszti főorvos

**2012. évi statisztikai adatok - Hatvan Védőnői Szolgálatok - 1.
melléklet**

	létszámok	Ó-hatvan				Új-hatvan			Összesen
várandósok	összesen	36	23	33	54	52	37	42	277
	újonnan	19	13	22	30	21	27	28	160
	dohányzó	20	5	9	14	6	16	6	86
csecsemő	összesen	24	26	24	30	24	24	28	180
	újonnan	24	16	21	41	24	23	30	179
	veszélyeztetett	2	4	4	2	4	1	3	20
1 – 3 éves	összesen	51	37	51	66	48	56	53	362
	veszélyeztetett	2	9	5	10	6	10	7	49
3 – 6 éves	összesen	100	100	99	136	101	136	146	818
	veszélyeztetett	13	21	7	10	8	15	13	87
Össz gondozott		211	186	207	286	225	253	269	1637
családok száma		150	143	146	201	138	176	179	1133
szak- látogatások	várandós	160	104	120	140	95	108	147	874
	0 – 11 hónapos	336	273	305	446	361	346	397	2464
	1 – 3 éves	202	223	214	237	194	213	205	1488
	3 – 6 éves	88	209	148	148	177	231	171	1172
	gyermekágyas	108	79	84	162	125	115	114	787
	nővédelem	66	195	41	9	61	72	35	479
védőnői tanácsadások	várandós	198	121	187	324	194	226	220	1470
	0 – 11 hónapos	227	153	161	261	133	154	127	1216
	1 – 3 éves	181	97	127	170	92	92	66	825
	3 – 6 éves	97	107	75	123	97	125	47	681

	nóvédelem	186	221	221	178	37	36	66	954
--	------------------	-----	-----	-----	-----	----	----	----	-----

2012. évi Egészségnevelési adatok – Hatvan város Védőnői Szolgálatok

3. sz. melléklet

	Ó-hatvan				Új-hatvan		
Városi Egészségnap	Minden védőnő részt vett a lebonyolításban						
Városi Szűrőnap ASK Kórház	Felnőtt lakosság szűrése, minden védőnő részt vett a lebonyolításban						
Óvodai Egészségnevelés	75	72	141	100	100	240	143
Rajzpályázat – óvodások részére a szűrőnappal kapcsolatban	10	10	10	10		15	21
Városi Szűrőnap Gyermekeknek ASK Kórház		15			20	8	16
<u>Bajza József Gimnázium</u> <u>AIDS Világnap 2012 dec. 02.-án</u>	115 fő						
Baba – Mama Klub		552			12	326	22
Baba Masszázs Tanfolyam		212					223
„Anyatejes Világnap”	8	8	10	20	12	10	8
Nőgyógyászati rákszűrés szervezése							66

2012. évi statisztikai adatok – Hatvan város iskoláit ellátó védőnők - 2.sz. melléklet

	Létszám	Szűrővizsgálat: O + V		Beutalók száma	Védőnői tanácsadás		Egészségnevelés		Szűrések helye Alapfelszereltség
		Tanulók	Osztályok		Alkalom	Résztvevők	Alkalom	Résztvevők	
Kossuth Lajos Általános Iskola	409	295	11	47	38	92	20	678	Orvosi szoba iskolában Audiométer nincs
Kodály Zoltán Általános Iskola	388	265	12	37	34	68	19	998	Orvosi szoba iskolában Audiométer nincs
Szent István Általános Iskola	373	352	17	54	17	29	17	189	Védőnői tanácsadó
Újhatvani Római Katolikus Általános Iskola	200	195	8	30	17	12	9	152	Védőnői tanácsadó
5.Sz. Általános Iskola	296	137	5	52	16	51	27	750	Orvosi szoba iskolában Audiométer nincs
Lesznai Anna Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	130	65	11	15	13	16	9	122	jelenleg folyik az iskolában orvosi szoba kialakítása
Damjanich János Szakképző Iskola, Gimnázium és Kollégium	1107	2993	79	567	210	1718	110	1301	Orvosi rendelőben az iskolában, az alapfelszereltség rendben
Bajza József Gimnázium és Szakközépiskola	460	467	15	104	67	455	36 +AIDS világnap	1500 + 115	Orvosi rendelőben az iskolában, az alapfelszereltség rendben, nincs váróhelyiség.
Széchenyi István Római Katolikus Közgazdasági és Informatikai Szakközépiskola	483	480	15	55	60	402	28	1200	Orvosi rendelőben az iskolában, az alapfelszereltség rendben, nincs váróhelyiség.

Grassalkovich Antal Szakközépiskola, Szakiskola és Felnőttek Általános Iskolája	203	187	12	27	40	320	20	250	Orvosi szoba iskolában
---	-----	-----	----	----	----	-----	----	-----	------------------------

Az audiometert a szűrésekhez a védőnői tanácsadóból viszik el, mely problémát okoz, hiszen a védőnői tanácsadáson is kötelező a hallásvizsgálat.